

Det store i det små, og det små i det store

I det sidste år har vi på egen krop mærket, hvordan en altoverskyggende begivenhed som coronaen kan forandre vores liv radikalt. Men hvad hvis der indtrådte en global forandring, der vendte tingene på hovedet for at gøre det gode?

Det potentiale har B Corp – en prototype på en moderne virksomhed til tiden. Mød Nille Skalts, der leder den nordiske B Corp bevægelse, og kommer til Samsø for at fortælle, hvordan man med inspiration fra B Corp skaber sig en god forretning og samtidigt passer på samfundet:

Hvordan opdagede du B-Corp?

”Jeg har altid ment, at virksomheder er den stærkeste forandringskraft, vi har. Derfor blev jeg begejstret, da jeg læste om en ny virksomhedsform i USA, der hed B-Corp. Konceptet var grundlagt af 3 forretningspartnere, der havde solgt en socialt og miljømæssigt bæredygtig forretning. Ved salget oplevede de, hvordan køberne kun gjorde virksomhedens værd op i penge, og bagefter fik

skrællet de øvrige, værdiskabende lag af. Det inspirerede dem til at formulere en radikal vision for en ny virksomhedstype, der ikke kun fokuserede på aktionærernes interesser, men baserede sin eksistens på at forandre samfundet til det bedre”, fortæller Nille Skalts.

”At en virksomheds værdi og formål først og fremmest drejer sig om penge, er så selvfølgelig, at ingen stiller spørgsmålstejn ved det. Det er her, at B Corp går ind og rækker ved noget fundamentalt. For alt imens mange virksomheder engagerer sig socialt og miljømæssigt, er der ganske få, som får det indført som kernemål – og som juridiske forpligter sig til det. Ingen firmaer ønsker jo bevidst at skade nogen, men mange eksisterer i et slags vakuum i nuet, hvor de hverken ser sig frem eller tilbage.”

Hvordan er B Corp-virksomheder konkret anderledes?

B-Corp- konceptet har siden sin grundlæggelse i 2006 bredt sig til hele verden, og rummer indtil videre knap 4000 certificerede B-Corps fordelt på 74 lande, heraf også Norden, hvor forretningsmodellen og de mekanismer, som vi normalt forbinder en forretning med, vendes på hovedet. Nille give eksempler:

”I USA har firmaet BeautyCounter ikke det hovedformål at sælge skønhedsprodukter, men at lave landets kemilovgivning om. I USA er det tilladt at bruge kemi, som er forbudt i Europa, i skønhedsplejen. Så de damer, der rejser fra dør til dør for at fortælle amerikanerne om BeautyCounters varer, er også uddannet til at oplyse dem om sundhed. De kvinder, der gør det bedst, sendes til Capitol Hill, hvor de så laver lobbyarbejde for kemiloven. Andre kendte, amerikanske B Corps er isgiganten Ben & Jerrys og tøjmærket Patagonia.

”Ser vi på Europa har vi flere foregangslande: I Italien har en gruppe af lokale B Corp, deriblandt Dabives og Chiesi Pharmaceuticals, sammen plantet Danone plantet flere kilometer skov langs en motorvej for at imødegå landets tab af biodiversitet, mens Skotland har igangsat et udviklingsprogram på tværs af sektorer, med udgangspunkt i B Corp bevægelsens fokus på at vække erhvervslivets samfundsambition, CAN B. Fokus er på at uddanne virksomhederne, hjælpe dem med at bygge regenerative forretningsmodeller og opbygge en ny virksomhedskultur med fokus på miljø, klima og lokalt ejerskab i et land, som mange steder kæmper med sociale udfordringer og tab af ressourcer. På den måde kan B Corp-designet bruges til at handle på et lands mangler, og blive en del af en større, national agenda for forandring, for eksempel i det lokale arbejde med FNs bæredygtighedsmål.”

Hvorfor er der brug for B Corp i Norden?

Globalt anses de nordiske lande for at være foregangseksempler indenfor miljø, klima og social bevidsthed. Der er dog stadig lang vej igen, og Nille peger på 3 nedslag, som de nordiske B Corp i fælleskab arbejder på at forbedre:

”For det første: I Norden har vi ingen målestok for, hvornår noget er ’godt’. Økonomisk succes måler man ud fra penge og afkast. Men hvad er parametrene, når det handler om socialt og miljømæssigt overskud? Hvad er nøgletallene? Vi bliver nødt til at lave en ny slags målestok, så resultater og effekter bliver reelle at arbejde med. For det andet bliver vi nødt til at have lov til at gøre sådan. Lovgivningen skal ikke modvirke at jeg kan bruge min virksomhed ’til at gøre det gode’, så det skal være muligt at skrive ind i virksomhedens dna, at dens formål skal komme flest mulige til gode. det er for eksempel kun lovligt at indskrive fokus på klima og samfund i en virksomheds formål, hvis der tydeligt tilføjes, at det på ingen måde må hindre aktionærernes mulighed for at skabe profit. Vi har kort sagt brug for en ’benefit’- lovgivning i Norden. For det tredje må vi indse, at vi er gensidigt afhængige af hinanden, og dermed gensidigt ansvarlige! Det har coronaen blotlagt på brutal vis, og vores B Corps i Norden arbejder med at flytte på lokale dagsordener, for eksempel indenfor industriens klimapåvirkning og statens centralisering, som frarøver yderområderne deres ressourcer. Hverken mennesker og firmaer er afkoblet fra de andre systemer, og B Corp kan være det aktivistiske mellemlægspapir, der hjælper med at forbinde de forskellige sektorer på mere fair vis, så staternes og de multinationale firmaer ikke tromler civilsamfundet.”

Hvordan bliver man en del af B-Corp-bevægelsen?

”Rent formelt skal en virksomhed svare på en lang række spørgsmål, der måler dens sociale og miljømæssige aspekter der skal veje ens virksomhed, og gennemgå en evaluering med skrappe krav til dokumentation. Det koster noget at få sin certificering, og det er en fyldig proces. Men det er også tilladt (og gratis) at bruge B Corp bevægelsens B Impact Assessment og lade sig inspirere af andre B Corp cases i Norden og Europa. Samsø kunne oplagt få meget ud af at kigge på Scotland ’place-based collective action’, hvor man vil lave en ny infrastruktur for sine virksomheder, så de sociale og miljømæssige udfordringer ikke kun ejes af kommunen, men lægges ud til og løses i samspil med forretningslivet. Forandringen sker ved at lave business, der gavner flere i lokalsamfundet, og ikke kun ved hjælp af øv-afgifter!”

Du kan læse mere om B Corp-bevægelsen på <https://bcorporation.eu>